

INDENRIGSMINISTERIET
KOMMUNALAFDELINGEN

Kommunalbestyrelsesmedlem
Kurt Nielsen
Espedammen 92
2650 Hvidovre

Dato: 17. november 1997
Kontor: 4. kommunekontor
J. nr.: 1997/1220/153-2
Sagsbeh.: sdl

I brev af 2. juni 1997 har De klaget til Indenrigsministeriet over en udtalelse af 30. april 1997 fra Tilsynsrådet for Københavns Amt vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt De ved Brøndby Kommunalbestyrelses behandling den 15. maj 1996 af sagen om Brøndby Stadion i kommunalbestyrelsen i Brøndby Kommune var inhabil på grund af Deres medlemskab af Brøndbyernes Idrætsforening.

Det fremgår af sagen, at medlemmerne af Brøndby Kommunalbestyrelse, Jan Svarre Nielsen og Kirsten Hald, ved brev af 23. maj 1996 anmodede Tilsynsrådet for Københavns Amt om at tage stilling til, hvorvidt De og Gert Raasdal var inhabile ved behandlingen af to sager på kommunalbestyrelsens møde den 15. maj 1996, hvor kommunalbestyrelsen besluttede at udskifte et lysanlæg samt at omlægge græstæppet og banens drænrør samt at nedlægge varmerør på Brøndby Stadion. Det blev i brevet bl.a. anført:

"For Kurt Nielsen's vedkommende har det været vanskeligere for os at afgøre, i hvilken udstrækning han deltager i ledelsen af BIF A/S. - Hans navn optræder dog altid i BIF A/S's tryksager, som redaktør eller lignende. Vi er ikke vidende om, om Kurt Nielsen modtager honorar fra BIF A/S. Kurt Nielsen's tætte tilknytning til BIF A/S er dog uomtvistelig, og han er ved tidligere lejligheder citeret for at udtale, at hans eneste mission i Brøndby kommunalbestyrelse er at varetage BIF's interesser. Det er derfor også vor opfattelse, at Kurt Nielsen har haft en så væsentlig interesse i de omhandlede sager, at han ikke burde have deltaget i afstemningerne."

De redegjorde ved brev af 11. juli 1996 til Brøndby Kommune for Deres tilknytning til Brøndby IF A/S og anførte herved følgende:

"Som svar på kommunaldirektørens skrivelse af 20.06.1996 skal jeg oplyse, at jeg siden 1979 har tilhørt kredsen af frivillige og ulønnede trænere/ledere i Brøndbyernes Idrætsforening.

Tilknytningen til Brøndby I.F. A/S hidrører fra perioden 1980-1985, hvor jeg var selskabets direktør (på daværende tidspunkt et ApS).

Siden 1990 har jeg tilhørt det såkaldte aktivitetsudvalg, hvorunder bl.a. sorterer udgivelse af et program for hver superligakamp samt en avis - "Fodbold i Brøndby" - om fodboldklubben, som udkommer 4-6 gange om året.

F.s.v. angår kampprogrammet er jeg den ansvarshavende redaktør, og i avisen er jeg en af 8-10 redaktionsmedlemmer.

Kampprogram og avis udgives af Brøndby I.F. A/S.

De omtalte aktiviteter er for mig en hobby, og jeg har aldrig modtaget honorar af nogen art."

Ved brev af 22. april 1997 fremsatte kommunalbestyrelsesmedlem Jan Svarre Nielsen supplerende bemærkninger til sagen. Han anførte bl.a. følgende:

"Til orientering vedlægges et lille udpluk af de talrige avisartikler, der har været bragt i den senere tid, og hvoraf det tydeligt fremgår i hvilket omfang Kurt Nielsen er engageret i BIF A/S.

Ud fra det foreliggende er det min overbevisning, at kommunalbestyrelsesmedlem Kurt Nielsen med sine handlinger og udtalelser selv afslører, at han er inhabil i sager der involverer BIF A/S, og at han dermed også var inhabil ved behandlingen af sagerne vedrørende Brøndby Stadion den 15. maj 1996."

Ved brev af 30. april 1997 udtalte Tilsynsrådet for Københavns Amt sig i sagen. Af denne udtalelse fremgår bl.a. følgende:

"Vedrørende Kommunalbestyrelsesmedlem Kurt Nielsens habilitet fandt Tilsynsrådet ikke, at der over for rådet var godtgjort sådanne formelle eller økonomiske tilknytningsforhold til BIF A/S, der kan begrunde inhabilitet i medfør af forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 3.

Rådet fandt derimod, at der forelå omstændigheder i sagen, som er egnede til at vække en sådan tvivl om Kurt Nielsens upartiskhed, da Brøndby Kommunalbestyrelse den 15. maj 1996 behandlede sag nr. 1007 og sag nr. 1017, at der er grundlag for at antage, at han var inhabil i medfør af forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5. Rådet lagde herved vægt på, at Kurt Nielsens mangeårige tætte tilknytning til BIF A/S ud fra en generel vurdering var egnet til at vække tvivl om, hvorvidt han kunne behandle de pågældende sager på et upartisk grundlag.

Henset til, at Gert Raasdals og Kurt Nielsens stillingtagen ved sagernes behandling på Kommunalbestyrelsens møde den 15. maj 1996 ikke fandtes at have været afgørende for udfaldet på det pågældende tidspunkt, fandt rådet ikke grundlag for at foretage videre."

For så vidt angår spørgsmålet om Gert Raasdals inhabilitet fremgår det af sagen, at et flertal i Brøndby Kommunalbestyrelse på et møde den 11. december 1996 besluttede at udtale til tilsynsrådet, at man på grund af Gert Raasdals medlemskab af bestyrelsen af Brøndby IF Fodbold Fond fandt, at han var inhabil i medfør af § 3, stk. 1, nr. 3, i forvaltningsloven. Tilsynsrådet udtalte i brevet af 30. april 1997, at rådet var enig i denne vurdering.

De anførte i Deres brev af 2. juni 1997, hvorved De indbragte sagen for Indenrigsministeriet, bl.a. følgende:

"Det har altid været antaget, at medlemskab af idrætsforeninger ikke i sig selv kan bevirke inhabilitet i forbindelse med kommunalbestyrelsens afgørelser af sager om den pågældende idrætsforenings forhold, så længe beslutningerne falder i forlængelse af foreningens formål.

Min interesse i udfaldet af de omhandlede sager adskiller sig ikke væsentligt fra den interesse, ethvert medlem eller supporter af klubben har i bedre forhold for afvikling af klubbens kampe.

At min interesse drejer sig om den ideelle interesse i fodboldklubbens arbejde viser sig klart ved, at jeg alene yder frivilligt og ulønnet arbejde til støtte for, at klubben kan vinde flest mulige kampe og mesterskaber. Et kommunalbestyrelsesmedlem kan vel tillade sig at råbe højt ved kampene uden at blive beskyldt for at have en særlig interesse i klubbens forhold.

Tilsynsrådet anerkender, at den professionelle klub kan støttes af kommunen ved, at tidssvarende sportsanlæg stilles til rådighed mod betaling, altså at sportsudøvelse selv i professionel ramme kan støttes. Det er vanskeligt at se, at et kommunalbestyrelsesmedlem så ikke privat kan "yde tilskud" i form af

frivilligt, ulønnet arbejde.

Jeg har også svært ved at anerkende, at mangeårigt medlemsskab af klubben, som Tilsynsrådet anfører, skulle være en særlig indikation for inhabilitet.

Vigtigt er også at fastslå, at kommunens støtte jo ikke ydes til denne klub i konkret konkurrence med andre klubber, men som støtte til den klub, som har størst succes og som gør kommunens navn kendt i landet, hvilket givetvis øger interessen hos virksomheder for at etablere sig i kommunen. Alle kommunalbestyrelsens medlemmer med interesse for sagen "B.I.F." kan jo selvfølgelig ikke anses inhabile, og den yderligere interesse, som ligger i at stille arbejdskraft gratis til rådighed for klubben, bør efter min opfattelse ikke medføre inhabilitet ved forfølgelse af de generelle mål for klubben: gode spilleforhold.

Det fremgår af tilsynsrådets afgørelse, at de konservative klagere i en skrivelse af 22. april 1997 har henledt rådets opmærksomhed på en offentlig debat, der har fundet sted fra slutningen af februar 1997 vedrørende kandidatopstillingen i Socialdemokratiet.

Jeg er ikke hørt over denne skrivelse, men at argumentere for inhabilitet under henvisning til, at den indklagede efterfølgende oplyser vælgerne om sit ståsted, er for langt ude.

Inhabilitetsspørgsmålet må afgøres på grundlag af de oplysninger, der forelå på tidspunktet for kommunalbestyrelsens afgørelse i maj 1996."

Ved brev af 10. juni 1997 anmodede Indenrigsministeriet på baggrund af Deres henvendelse Tilsynsrådet for Københavns Amt om en udtalelse.

Tilsynsrådet anførte i den anledning ved brev af 27. juni 1997 bl.a. følgende:

"I den konkrete sag fandt tilsynsrådet, at Kurt Niensens mangeårige tætte tilknytning til BIF A/S ud fra en generel vurdering var egnet til at vække en sådan tvivl om hans upartiskhed ved behandlingen af de pågældende sager, at der var grundlag for at antage, at han var inhabil i medfør af forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Tilsynsrådet lagde herved vægt på varigheden og karakteren af Kurt Niensens tilknytning til BIF, herunder at Kurt Nielsen efter det oplyste siden 1979 har været tilknyttet Brøndbyernes Idrætsforening, i begyndelsen som frivillig og ulønnet træner/leder, men i perioden fra 1980-1985 som direktør for BIF A/S (dengang ApS) og siden 1990 har tilhørt aktivitetsudvalget, der bl.a. udgiver et program for hver superligakamp, samt en avis, ligesom Kurt Nielsen er ansvarshavende redaktør på kampprogrammet.

På denne baggrund er det efter en samlet vurdering af Kurt Niensens interesse i sagernes udfald for Brøndbyernes Idrætsforening sammenholdt med hensynet til den almindelige borgers tillid til myndigheden Tilsynsrådets opfattelse, at der forelå sådanne omstændigheder i sagen, der var egnet til at vække en sådan tvivl om Kurt Niensens upartiskhed, at der var grundlag for at antage, at han var inhabil i medfør af forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5. Endelig skal tilsynsrådet gøre opmærksom på, at sagen er vurderet ud fra de oplysninger, der forelå ved kommunalbestyrelsens møde og behandling af de pågældende sager den 15. maj 1996.

Rådet har således ikke ved afgørelsen henset til den omhandlede offentlige debat m.v. fra februar 1997."

I den anledning skal Indenrigsministeriet udtale følgende:

De almindelige kommunale tilsynsmyndigheder - Indenrigsministeriet og de for hvert amt nedsatte tilsynsråd -

fører tilsyn med, at amtskommunerne og kommunerne overholder lovgivningen, jf. § 47 og § 61 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 615 af 18. juli 1995).

Tilsynsmyndighederne kan ikke tage stilling til, om kommunernes sagsbehandling er rimelig eller hensigtsmæssig, eller til spørgsmål vedrørende skønsudøvelse, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

Indenrigsministeriet er ikke almindelig klageinstans i forhold til tilsynsrådene, men ministeriet fører tilsyn med, at tilsynsrådene ikke tilsidesætter lovgivningen, og at tilsynsrådernes udtalelser ikke er udtryk for en urigtig retsopfattelse eller hviler på et urigtigt faktisk grundlag, jf. § 61 a i lov om kommunernes styrelse.

§ 3 i forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985 som senest ændret ved lov nr. 347 af 6. juni 1991) er sålydende:

”Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse.

...

3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,

...

5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Stk. 2. Inhabilitet foreligger dog ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.

Stk. 3. Den, der er inhabil i forhold til en sag, må ikke træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag.”

Efter § 3, stk. 1, nr. 1, i forvaltningsloven er den, der har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, inhabil i forhold til behandlingen af den konkrete sag.

Da sagens udfald ikke berører Dem særligt og individuelt, finder Indenrigsministeriet ikke, at De er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen i forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3, indebærer, at kommunalbestyrelsesmedlemmer, der har en nær tilknytning til et selskab, ikke kan deltage i behandlingen af sager, hvor selskabet har en særlig interesse i sagens udfald.

Da beslutningen den 15. maj 1996 i Brøndby Kommunalbestyrelse vedrørte en større renovering af Brøndby Stadion, er det Indenrigsministeriets opfattelse, at Brøndby IF A/S havde en særlig interesse i sagens udfald.

Det er til sagen oplyst, at De har haft tilknytning til Brøndby IF siden 1979, at De i perioden 1980-1985 var selskabets direktør, og at De bl.a. er ansvarshavende redaktør for klubbens kampprogram.

Da De imidlertid ikke længere deltager i ledelsen af Brøndby IF A/S eller varetager lønnede hverv for idræts-

foreningen, finder Indenrigsministeriet ikke, at De har en sådan nær tilknytning til klubben, at De er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 3.

Indenrigsministeriet finder endvidere ikke, at det forhold, at De har en mangeårig tæt tilknytning til Brøndbyernes Idrætsforening og Brøndby IF A/S, og at De i kommunalbestyrelsen i Brøndby Kommune generelt udviser et stort engagement for at varetage Brøndbys IF's interesser, kan medføre, at De er inhabil i medfør af § 3, stk. 1, nr. 5, i forvaltningsloven ved behandlingen af konkrete sager.

Det er således antaget, at det forhold, at et kommunalbestyrelsesmedlem har en generel eller ideelt betonet interesse i en bestemt sags udfald, ikke normalt kan bevirke, at medlemmet må anses som inhabil i forhold til den pågældende sag. Der kan nærmere henvises til F.T. 1985/86, tillæg A, sp. 119 f, John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer, 1992, side 88 og Carl Aage Nørgaard og Jens Gaarde, Forvaltningsret, Sagsbehandling, 4. udg., 1995, side 79 f og 85 ff.

Indenrigsministeriet er således ikke enig i Tilsynsrådet for Københavns Amts udtalelse af 30. april 1997, idet ministeriet ikke finder, at De var inhabil i medfør af § 3, stk. 1, nr. 5, ved behandlingen af de to sager om Brøndby IF på mødet den 15. maj 1997.

Da tilsynsrådet ikke har draget nogen konsekvenser af sin retsopfattelse i forhold til kommunalbestyrelsens behandling af de to omhandlede sager i kommunalbestyrelsen, foretager Indenrigsministeriet ikke videre i sagen.

Kopi af dette brev er sendt til Tilsynsrådet for Københavns Amt og Brøndby Kommune.

Med venlig hilsen

Pernille Christensen